

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Jany Serbovej v trestnej veci obvineného **T. H. a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny** podľa § 296 Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí 18. marca 2010 v Bratislave sťažnosti obvinených T. H., G. B. a V. L., ktoré podali proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 11. marca 2010, sp. zn. Tp 25/2010 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvinených T. H., G. B. a V. L. **s a z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e :

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 11. marca 2010, sp. zn. Tp 25/2010, podľa § 72 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. zbral obvinených T. H., G. B. a V. L. do väzby.

Začiatok plynutia väzby stanovil u všetkých troch obvinených na deň 8. marca 2010, u obvineného T. H. od 09.30 hod., u obvineného G. B. od 08.20 hod. a u obvineného V. L. od 10.10 hod.

Rozhodol, že obvinení budú väzbu vykonávať v Ústave na výkon väzby v Ilave, oddelene od ostatných spoluobvinených.

Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote sťažnosti všetci traja obvinení, ktoré zahlásili do zápisnice o výsluchu.

Obvinený T. H. následne podanú sťažnosť odôvodnil aj písomne, prostredníctvom svojho obhajcu. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie vo vzťahu k osobe obvineného T. H., pretože nie sú dané dôvody väzby a súčasne sám rozhodol o prepustení obvineného T. H. z väzby na slobodu.

Dôvodil tým, že obvinenie, ktoré bolo T. H. vznesené je nezákonné, nemá potrebné zákonné atribúty, je vykonštruované a postavené na nedostatočne a nenáležité zistenom skutkovom stave.

Vyslovil názor, že z kontextu napadnutého uznesenia vyplýva, že väzba bola na obvineného uvalená na základe výpovede jedinej osoby, ktorá je recidivistom a navyše aj drogovou závislou osobou.

Dôvody útekovej, kolúznej ani preventívnej väzby nie sú dané. Napadnuté uznesenie sa javí ako arbitrárne rozhodnutie, vydané na základe abstraktnej úvahy, je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a absenciu konkrétnych skutočností zakladajúcich dôvody väzby.

Na základe podaných sťažností Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosti obvinených nie sú dôvodné.

Z obsahu predloženého spisového materiálu sťažnostný súd zistil, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Bratislava, 2. oddelenia vyšetrovania z 18. septembra 2009, ČVS: PPZ- 131/BOK – B2-2009 bolo začaté trestné stíhanie a uznesením z 8. marca 2010 aj vznesené obvinenie T. H., G. B. a V. L., v bode 1/, pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, v bode 2/ pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/, písm. b/, s poukazom na § 141 písm. a/ Trestného zákona, u obvineného H. za organizátorstvo tohto trestného činu podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona

a u obvineného L. v tomto bode aj pre zločin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 písm. a/, ods. 5, ods. 6, s poukazom na § 141 písm. a/ Trestného zákona a v bode 3/, T. H. pre organizátorstvo obzvlášť závažného zločinu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 21 ods. 1, písm. a/, § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/, písm. b/, písm. c/, s poukazom na § 141 písm. a/ Trestného zákona a G. B. pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/, písm. b/, písm. c/, s poukazom na § 141 písm. a/ Trestného zákona a pre zločin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 písm. a/, ods. 5, ods. 6, s poukazom na § 141 písm. a/ Trestného zákona.

Prokurátor ÚŠP GP SR podal 10. marca 2010 návrh na vzatie obvinených T. H., G. B. a V. L. do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku.

Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku, obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a zároveň z jeho konania, alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že sa bude správať spôsobom predpokladaným, v danom prípade, v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ a písm. c/ Trestného poriadku.

Podľa citovaného ustanovenia trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak sú splnené formálne podmienky. Procesný postup orgánov činných v trestnom konaní i sudcu pre prípravné konanie pri rozhodovaní o väzbe obvinených bol zákonný a správny. Všetky procesné lehoty boli zachované.

Do väzby možno obvineného vziať, prípadne ho v nej ponechať, ak sú zároveň splnené i materiálne podmienky a to, že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu a sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený.

Pokiaľ ide o posudzovanie skutkových okolností vzatia do väzby v prípravnom konaní, v Trestnom poriadku je upravený rozsah oprávnenia sudcu pre prípravné konanie pri rozhodovaní o vzatí zadržanej (obvinenej) osoby do väzby, ktorým je aj skúmanie oznámeného obvinenia. Sudca pre prípravné konanie pri tomto postupe skúma, či skutok pre ktorý bolo oznámené obvinenie fyzickej osobe, bol spáchaný, či ho možno posúdiť ako trestný čin a či zistené skutočnosti nasvedčujú dôvodnosti podozrenia, že skutok spáchala zadržaná (obvinená) osoba.

Z hľadiska tohto rozsahu skúmania uznesenia o vznesení obvinenia sudcom pre prípravné konanie možno konštatovať, že táto materiálna podmienka pre vzatie obvinených do väzby splnená bola.

Trestné stíhanie obvinených pre skutky uvedené v uznesení o vznesení obvinenia považuje aj sťažnostný súd za dôvodné, keďže skutky boli spáchané, majú znaky vyššie špecifikovaných trestných činov a existuje aj dôvodné podozrenie, že tieto skutky spáchali obvinení T. H., G. B. a V. L. aj spolu s ďalšími obvinenými osobami.

Ďalšou základnou materiálnou podmienkou vzatia obvineného do väzby je existencia niektorého z dôvodov väzby, teda ak z konania obvineného, alebo z ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že obvinený sa bude správať spôsobom predpokladaným, v danom prípade, v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku.

Trestný poriadok teda podmieňuje možnosť vzatia obvineného do väzby existenciou dôvodnej obavy vyplývajúcej buď z konania obvineného alebo z ďalších konkrétnych skutočností.

Výklad pojmu „konkrétna skutočnosť“ je vecou súdu, ktorý na základe skutkových okolností a dôkaznej situácie v konkrétnej trestnej veci posúdi, či vzatie obvineného do väzby je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel nemožno dosiahnuť inak.

Konkrétne skutočnosti zakladajúce dôvody väzby u všetkých troch obvinených v danej veci vychádzajú zo skutkových okolností, ktoré vzišli z dôkazov doposiaľ

zadokumentovaných v spise. Tieto dôkazy, najmä výpoveď J. D., ktorá je veľmi podrobná a v tomto štádiu konania je z hľadiska jej vierohodnosti vo vzťahu aj k iným už produkovaným dôkazom takej dôkaznej sily, že zakladá veľmi silné podozrenie, že obvinení páchali rozsiahlu trestnú činnosť zameranú na podvodné prevody nehnuteľností, do ktorej boli zapojené viaceré osoby. Trestnej činnosti sa mali dopúšťať ako členovia zločineckej skupiny, pričom obvinený H. mal byť jej organizátorom a obvinený B. mal pracovať na strednom organizačnom stupni skupiny. Skutočnosť, že obvinení sú stíhaní za obzvlášť závažné zločiny, u ktorých im v prípade uznania viny hrozí uloženie vysokých trestov, v spojitosti s ich postavením v zločineckej skupine skutočne reálne vzbudzuje obavu, že pokiaľ by boli ponechaní na slobode, mohli by ujsť, alebo sa skrývať, aby sa tak vyhli trestnému stíhaniu alebo trestu, čím je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Konkrétnou skutočnosťou zakladajúcou u obvinených dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. je okolnosť vyplývajúca z výpovede J. D., jedného z údajných členov údajnej zločineckej skupiny, že sa uskutočnilo minimálne jedno stretnutie vo firme obvineného L., na ktorom mali byť vykonané konkrétne opatrenia v prípade odhalenia ich trestnej činnosti, spočívajúce v dojednávani spoločného postupu pred orgánmi polície. Z uvedeného je zrejmá reálna obava, že pokiaľ by obvinení boli ponechaní na slobode, mohli by mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo by mohli pôsobiť na iných spoluobvinených a svedkov.

Okolnosť, že trestná činnosť obvinených mala byť zameraná na viaceré podvodné prevody nehnuteľností, ktoré mali smerovať k získaniu kontroly nad uceleným súborom pozemkov za účelom širšieho projektu spojeného s výstavbou zariadení na výrobu elektrickej energie odôvodňuje zas obavu, že obvinení by mohli v páchaní trestnej činnosti pokračovať a dokončiť protiprávne prevody nehnuteľností na ktoré už mali mať zabezpečené podklady, čím je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Zákonu zodpovedá i výrok o stanovení začiatku plynutia väzby. Tento bol ustálený na čas, kedy bola obmedzená osobná sloboda obvinených.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod pre zmenu prvostupňového uznesenia, preto sťažnosť podaná obvinenými T. H., G. B. a V. L. podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 18. marca 2010

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Vypracovala: JUDr. Jana Serbová

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová